

**Всеукраїнська громадська організація „Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України”
ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»
Полтавське відділення Міжнародного фонду допомоги хворим з наслідками
травм та захворювань**

Світ медицини та біології

номер 2, 2010 рік

Редакційна колегія:

Чайковський Ю.Б. (Київ) – головний редактор
Ждан В.М. (Полтава) – заступник головного редактора
Шепітько В.І. (Полтава) – відповідальний секретар
Алексина Л.А. (Санкт-Петербург); Бабанін А.А. (Сімферополь), Бобирьов В.М. (Полтава), Гольцев А.М. (Харків), Грищенко В.І. (Харків), Волков К.С. (Тернопіль), Костиленко Ю.П. (Полтава), Луцик О.Д. (Львів), Масловський С.Ю. (Харків), Пикалюк В.С. (Сімферополь), Рибалко В.П. (Полтава), Цимбалюк В.І. (Київ), Юрченко Т.М. (Харків)

Редакційна рада:

Байрак О.М. (Полтава), Баринов Е.Ф. (Донецьк), Безшапочний С.Б. (Полтава), Бобирьова Л.Є. (Полтава), Бобін В.В. (Харків), Волошин М.А. (Запоріжжя), Гасюк А.П. (Полтава), Геращенко С.Б. (Івано-Франківськ), Дельцова О.І. (Івано-Франківськ), Дубінін С.І. (Полтава), Запорожець Т.М. (Полтава), Кащенко С.А. (Луганськ), Катеренчук І.П. (Полтава), Катрушов О.В. (Полтава), Ковалев О.В. (Полтава), Ковалський М.П. (Київ), Коваленко В.Ф. (Полтава), Крикун Є.М. (Белгород), Лігоненко О.В. (Полтава), Литвиненко Н.В. (Полтава), Лихачов В.К. (Полтава), Лобань Г.А. (Полтава), Манжос О.Ф. (Полтава), Непорада К.С. (Полтава), Попов О.Г. (Одеса), Семенова Т.В. (Донецьк), Скрипніков А.М. (Полтава), Стеченко Л.О. (Київ), Ткаченко П.І. (Полтава), Топка Е.Г. (Дніпропетровськ), Траверс Г.М. (Полтава), Цебржинський О.І. (Полтава), Чекалін М.М. (Полтава), Черкасов В.Г. (Київ), Шаповалова О.Ю. (Сімферополь)

Срошенко Г.А. – зав. редакції

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №9878 від 23.05.2005 року.

Фахове наукове видання України (Постанова Президії ВАК України №1-05/2 від 27.05.2009 і № 1-05/3 від 08.07.2009)
Медичні і біологічні науки

Рекомендовано Вченовою радою УМСА (протокол № 11 від 14.04.2010 р.)

Підписний індекс 95721

ЗМІСТ

CONTENTS

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ / ГЕПАТОЛОГІЯ

Авраменко А.О., Короленко Р.М., Немировська Е.С.	7
Виявлення гелікобактерної інфекції у хворих, які страждають від холедохолітічної хвороби	9
Андруша А.Б., Пасішвілі Т.М., Паровіна Г.В.	9
Патогенетичні особливості перебігу хронічного коліту у хворих на гіпертонічну хворобу	12
Багрій В.М.	12
Ефективність лікування ерозивно-виразкових уражень шлунка та дванадцятипалої кишки у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень	16
Берегова Т.В., Цирюк О.І., Кухарський В.М., Янковський Д.С.	16
Профілактика негативних наслідків тривалої гіпоацідності шлункового соку	20
Бобронникова Л.Р.	20
Вплив імунометаболічних порушень на перебіг хронічного холециститу у поєднанні з гіпертонічною хворобою	24
Бойко Т.Й.	24
Хронічних запальних захворювань кишечнику	29
Вахненко А.В.	29
Інтоксикації у хворих на виразкову хворобу дванадцятипалої кишки у поєднанні з цукровим діабетом 2-го типу в динаміці лікування	33
Вірстюк Н.Г., Сенютович Н.Р., Нейко В.Є.	33
Ефективність комплексної терапії у хворих на стеатогепатит за наявності метаболічного синдрому і хронічного некаменевого холециститу	36
Вороніна О.К., Берегова Т.В., Дзержинський М.Е.	36
Ультраструктурні зміни в слизовій оболонці товстого кишечника при введенні агоніста праґу піоглітазону на тлі гіпергастринемії	39
Гончарук Л.М., Федів О.І.	39
Зміни інтенсивності плазмового фібринолізу та протеолізу та їх корекція при гастроудоденопатіях, індукованих нестероїдними протизапальними препаратами, у хворих на остеоартроз	43
Гречанина Е.Я., Озерова Л.С., Здібська Е.П., Гречанина Ю.Б., Васильєва О.В.	43
Эхографические характеристики больных с наследственными заболеваниями поджелудочной железы	48
Гутценко О.О.	48
Обтяження: поєднана патологія органів травлення та супутній дуоденогастроальний рефлюкс	51
Дельцов О.І., Геращенко С.Б., Кулиніч Г.Б.	51
Корекція морфо-функціонального стану печінки глутаргіном при пестицидній інтоксикації 2,4-д	55
Дворщенко К.О., Берегова Т.В., Остапченко Л.І.	55
Мультипробіотику "апібакт®" на перекисне окиснення ліпідів у підшлунковій залозі шурпів за умов тривалої гіпоацідності	57
Дерпак Ю.Ю.	57
Показники агрегації еритроцитів і тромбоцитів периферичної венозної крові у донорів крові	59
Дзвонковська В.В., Макойда І.Я.	59
Ефективність лікування виразкової хвороби дванадцятипалої кишки в поєднанні з хронічним безкам'яним холециститом ліпіном	63
Ждан В.М., Бабаніна М.Ю., Китура Е.М., Гуріна Л.І., Ткаченко М.В.	63
Ефективність комбінації антацидів та H ₂ -блокаторів гістаміна при лікуванні гастроезофагальної рефлюксної хвороби	67
Ждан В.М., Каїдашев І.П., Ткаченко М.В.	67
Корекція порушень гомеостазу у хворих на остеоартроз у поєднанні з метаболічним синдромом і атеросклерозом	70
Журавльєва Л.В., Александрова Н.К., Хворостінка В.М., Ільченко І.А.	70
Особливості лікування артеріальної гіпертензії на тлі виразкової хвороби з урахуванням порушень мікроциркуляції	74
Зак М.Ю.	74
Стан слизової оболонки шлунка у хворих на хронічний атрофічний гастрит після ерадикації <i>H. pylori</i> , дворічне спостереження.	78
Іваннікова О.Є.	78
Порушення в тромбоцитарній ланці гемостазу у вагітних з хронічним гепатитом С	82
Карая О.В.	82
Проблеми остеопорозу в клініці внутрішніх хвороб. Механізми його формування у хворих хронічним безкам'яним холециститом із супутньою гіпертонічною хворобою	

GASTROENTEROLOGY / INTERNAL MEDICINE

Avramenko A.A., Korolenko R.N., Nemirovskaja E.S.	7
The reveal of helicobacter infection in patients who suffering from cholelithic disease	9
Andrusha A.B., Pasieshvili T.M., Parovina A.V.	9
Patogenetic peculiarities of chronic colitis in patients with hypertension	12
Bagriy V.M.	12
The effectiveness of the treatment of the erosive-ulcerative stomach and duodenum disease in patients with chronic obstructive pulmonary disease	16
Beregova T.V., Tsryuk O., Kukharskyy V.M., Yankovskyy D.S.	16
Prophylaxis of negative consequences of long-term hypoacidity of gastric juice.	20
Bobronnikova L.	20
The influence of immunmetabolic violations on flow of chronic cholecystitis and hypertension	24
Boyko T.	24
Aktovegin in treatment of inflammatory bowel diseases	29
Vakhnenko A.V.	29
The state of the metabolic intoxication of patients with ulcerous lesions of duodenum in combination with diabetes mellitus of the 2 type in the dynamics of the treatment	33
Virstyuk N.G., Senyutovich N.R., Neyko V.E.	33
The effectiveness of the complex therapy in patients with steatohepatitis on the background of metabolic syndrome and chronic non-calculus cholecystitis	36
Voronina O.K., Beregova T.V., Dzerzhinsky M.E.	36
Ppar agonist pioglitazone induced ultrastructural changes in rat colon mucosa during hypergastrinemia	39
Goncharuk L.M., Fediv A.I.	39
Changes of intensity of plasma fibrinolysis and proteolysis and their correction by gastroduodenopathy, induced by nsaid's in patients with osteoarthritis	43
Grechanina O.Ya., Ozerova L.S., Zdybskaya E.P., Grechanina Yu.B., Vasyleva O.V.	43
Ultrasound characteristics of patients with inherited diseases of the pancreas	48
Gutsalenko O.A.	48
Syndrome mutual burden: combined pathology of the digestive system and related duodenogastric reflux	51
Geraschenko S.B., Deltsova O.I., Kulinich G.B.	51
Correction of morpho-functional state of liver by glutargin under influence of the pesticide 2,4-d intoxication	55
Dvorshchenko K.O., Beregova T., Ostapchenko L.I.	55
Influence of multiprobiotic "apibact®" on lipid peroxidation in the rat pancreas during long-term gastric hypoacidity	57
Derpak J.J.	57
Platelet and erythrocyte aggregation indicators of peripheral venous blood in blood donors	59
Dzvonkovskaya V.V., Makoyda I.Y.	59
The efficiency of treatment ulcer diseases of duodenum with chronic non-stone cholecystitis of lipini	63
Zhdan V.N., Babanina M.Y., Kitura E.M., Gurina, L.I., Tkachenko, M.V.	63
Performance of combinations antacids and histamine H ₂ -blockers in the treatment of gastroesophageal reflux disease	67
Zhdan V.N., Kaidashov I.P., Tkachenko, M.V.	67
Correction of homeostasis in patients with osteoarthritis and metabolic syndrome and atherosclerosis	70
Zhuravlyova L.V., Aleksandrova N.K., Chvorostinka V.N., Ilchenko I.A.	70
The treatment's specific of arterial hypertension in associating with duodenal ulcer with the microcirculation disturbances	74
Zak M.Y.	74
The state of mucous coat of stomach of the patients with chronic atrophic gastritis after <i>H. pylori</i> eradication two years' observation	78
Ivannikova O. E.	78
Violations in hemostasis trombocytes link in the pregnant women with chronic hepatitis C	82
Karaya O.V.	82
Problem of osteoporosis in internal diseases. Mechanisms of the formation in patients with chronic acalculous cholecystitis accompanied by hypertension disease	

Копчак Л.М.	86	Kopchak L.
Імуномодулююча дія мілдронату у хворих з гострим інфарктом міокарда		Immune modeling effect of mildronatum in patients with myocard infarction
Котенко О. Г.	89	Kotenko O.G.
Трансплантація печени от живого родственного донора в Україне		Liver transplantation from living relative donor in Ukraine
Крючко Т.О., Печін Н.М., Несіна І.М., Рум'янцева М.О.	93	Kruchko T.A., Pechi N.N., Nesina I.N., Rumyantseva M.A.
Особливості перебігу гастроезофагальній рефлюксної хвороби у дитячому віці		Features of flow of gastroesophageal reflux illness in child's age
Лавро З.Я., Угрин О.М., Лаповець Л.Є.	97	Lavro Z.Ya., Ugrin O.M., Lapovets L.Ye.
Роль факторів ангіогенезу в розвитку виразкових кровотеч		Roule factors angiogenesis of ulcerous bleeding
Лобунець О.А.	99	Lobunec O.O.
Корекція ендотеліальної дисфункції при гастроезофагальній рефлюксній болезні з супуттуючою нейроциркуляторною дистонією у студентів		Correction of endothelial dysfunction in gastroesophageal reflux disease with concomitant neurocirculatory dystonia in students
Мандрика Л. Ю.	102	Mandryka L.Y.
Функціональний стан печінки та особливості регіонарного печінкового кровотоку у хворих на неалкогольний стеатогепатит у поєднанні з цукровим діабетом 2-го типу		Functional state of liver and feature of regional hepatic blood stream for the patients with nash in combination with dm of the ii type
Манько А.М., Непорада К.С.	108	Manko A.M., Neporada K.S.
Застосування мультипробіотика "сymbiter® acidophilic" для корекції патологічних змін в тканинах пародонта при тривалому введенні омепразолу		Using of multiprobiotic "symbiter® acidophilic" for the correction of pathological changes in periodontium tissues during long administration of omeprazole
Маркова О.О.	111	Markova O.O.
Профілактика стресіндукованих порушень функціональної активності ядер гепатоцитів		The prophylaxis of stress induce violations of functional activity of hepatocytes' nuclei
Марчук Ю.Ф., Федів О.І.	115	Marchuk Yu.F., Fediv O.I.
Кореляційні особливості ліпідного спектру крові та жовчі у хворих на хронічний некаменевий холангіт та цукровий діабет 2 типу		Correlative peculiarities of lipid spectrum of blood and bile in patients with chronic acalculus cholangitis and diabetes mellitus type 2
Мигович І.І., Дебрецені К.О., Ніколайчук М.В.	118	Myhovich I.I., Debreceni K.O., Nikolaychuk M.V.
Частота позастрохідних проявів у хворих на гастроезофагальну рефлюксну хворобу		Frequency of extraesophageal manifestations in patients with gastroesophageal reflux disease
Михалко Я.О., Братасюк А.М., Маді Ю.І., Дебрецені К.О., Мигович І.І.	121	Mykhalko Y.O., Bratasuk A.M., Madi J.I., Debreceni K.O., Myhovich I.I.
Клініко-ендоскопічні особливості уражень стравоходу при метаболічному синдромі		Clinical and endoscopic features of esophageal lesions in patients with metabolic syndrome
Міщук В.Г., Бочурко Ю.В., Маковецька Т.І.	125	Mitchuk V.G., Botsurko Y.V., Makovetskaya T.I
Ефективність тівортіну аспартату при цирозах печінки токсичної етіології		Efficacy of tivotinti aspartati in patients with cirrhosis of liver of toxic ethiology
Мороз Л.В., Андросова О.С., Давидюк І.О.	128	Moroz L.V., Androsova O.S., Davyduk I.A.
Функціональні зміни стану печінки у хворих з синдромом імунодефіциту людини		Functional changes in liver condition at patients with acquired human immunodeficiency syndrome
Муренець Н.О., В.Ф. Орловський, М.В. Прокопішек, О.В. Орловський	131	Murenets N. A., Orlovsky V. F., Prokopishchek M. V., Orlovsky A. V.
Показники клітинного імунітету у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки		Indices related to cell immunity in patients with nonalcoholic fatty liver disease
Настрога Т.В., Казаков Ю.М., Настрога В.С., Петров Є.Є., Нікітіна І.В.	135	Nastroga T.V., Kazakov Yu.M., Nastroga V. S., Petrov Ye.Ye., Nikitina I.V.
Особливості виявів дуоденальної виразки залежно від психосоматичних співвідношень і ефективність диференційованої психотропної терапії		Peculiarities of the duodenal ulcer manifestation depending on psychosomatic correlations and effectiveness of differential psychotropic therapy
Олійник О.Ю., Федів О.І., Білоока І.О.	138	Olinyik O.J., Fediv O.I., Bilooka I.O.
Вплив цукрового діабету на якість життя у хворих з виразковою хворобою шлунка та дванадцятипалої кишки		The influence of the diabetes mellitus on the quality of life in patients with gastric and duodenal peptic ulcers
Опарин А.Г., Опарин А.А., Лобунець О.А., Шаповалова О.Е.	141	Oparin A.G., Oparin A.A., Lobunec O.A., Shapovalova O.E.
Механізми формування залишнодефіцитної анемії при гастроезофагальній рефлюксній хворобі		The mechanisms of formation of merchandise zhelezodifitsitnoy anemia in gastroesofagialnoy reflux disease
Орловський В.Ф., Кириченко Н.М.	143	Orlovsky V.F., Kyrychenko N.N.
Ефективність імуномодулюючої терапії в комплексному лікуванні пептичної виразки дванадцятипалої кишки, асоційованої з інфекцією helicobacter pylori		Efficiency of imunomodulation of therapy in complex treatment at the patients with duodenum peptic ulcer, associated with infection helicobacter pylori
Осюдло Г.В.	146	Osyodlo G.V.
Про стан вегетативної нервової системи у військовослужбовців із різними варіантами ГЕРХ		About the autonomic nervous system condition in military patients with different forms of GERD
Рихліцька К.В., Руснак -Каушанська О.В., Бабіна О.А.	148	Rykhlytska K.V., Rysnak-Kaushanska O.V., Babyna O.A.
Особливості корекції порушень мікрофлори порожнини товстої кишки у хворих на хронічну ішемічну хворобу кишечника		Features of correction of bowel dysbioz in patients with chronic ischemial diseases of gut
Самогальська О. Є., Лобанець Н. В.	151	Samogal'skaya O.Y., Lobanets N.V.
Вплив лізінопрілу на прояви портальної гіпертензії при алкогольних цирозах печінки		Influence of lizinopril on the displays of portal hypertension at the alcoholic cirrhoses of liver
Сірчак Є.С., Футко Х.В., Русин В.І., Архій Е.Й.	155	Sirchak E.S., Futko H.V., Rusin V.I., Arhij E.J
Визначення ендотеліальної дисфункції судин у хворих на цироз печінки з портальною гіпертензією та гепаторенальним синдромом II типу		Determination of endothelial dysfunction of vessels at patients with liver cirrhosis and portal hypertension and hepatorenal syndrome II type
Сірчак Є.С., Архій Е.Й., Коваль В.Ю., Москаль О.М., Брич Н.І.	158	Sirchak E.S., Arhij E.J., Koval V.Yu., Moskal O.M., Brich N.I.
Дисбіотичні порушення при синдромі поздразненого товстого кишківника у хворих із патологією щитоподібної залози		Disbiotic violation and irritable bowel syndrome at patients with pathology of glandule thiroidea

2. У хворих на цироз печінки спостерігається порушення вазорегулюючої активності судинної стінки. У хворих на ЦП із ГРС спостерігається зниження судинного опору, що являється одним з основних патогенетичних механізмів формування гепаторенального синдрому при цирозі печінки.

Перспективи подальших розробок у даному напрямку: Проведення подальших досліджень з метою уточнення та корекції патогенетичних механізмів формування ендотеліальної дисфункції у хворих з порталовою гіпертензією на фоні цирозу печінки із гепаторенальним синдромом.

Література

1. Декомпенсированный цироз печени / [Русин В.І., Сипливий В.О., Русин А.В. та ін.]. – Ужгород: - 2006. - 229 с.
2. Орехова Л.Ю. Тезисы докладов научно-практической конференции: Методы исследования регионарного кровообращения и микроциркуляции в клинике / Орехова Л.Ю., Лукавенко А.В., Лукавенко А.А. // Санкт-Петербург. 2004. С. 57-60.
3. Cooke J.P. The endotelium: a new target for therapy / Cooke J.P. // Vase. Med. 2000; 5: 49-53.
4. Sharma R. The role of inflammatory mediators in chronic heart failure: cytokines, nitric oxide, and endothelin-1 / Sharma R., Coats A.J., Anker S.D. // Int. J. Cardiol. 2000; 72: 175-186.
5. Michel J.B. Nitric Oxide and cardiovascular homeostasis / Michel J.B. // Firenze: Menarini International, 1999: 31.

Реферат

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ ДИСФУНКЦИИ СОСУДОВ У БОЛЬНЫХ ЦИРРОЗОМ ПЕЧЕНИ С ПОРТАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИЕЙ И ГЕПАТОРЕНАЛЬНЫМ СИНДРОМОМ II ТИПА

Сирчак Е.С., Футко К.В., Русин В., Архий Э.Й.

Приведены результаты обследования 121 больных циррозом печени с порталой гипертензией и гепаторенальным синдромом II типа. Для исследования вазорегуляторной функции сосудистого эндотелия больным проведено определение эндотелий-зависимой вазодилатации плечевой артерии. Доказана целесообразность определения индекса Purselo и Goslinga, как эффективного неинвазивного метода оценки эндотелиальной дисфункции у больных циррозом печени с гепаторенальным синдромом.

Ключевые слова: цирроз печени, порталная гипертензия, эндотелиальная дисфункция.

Стаття надійшла 19.04.10

DETERMINATION OF ENDOTELIAL DISFUNCTION OF VESSELS AT PATIENTS WITH LIVER CIRRHOSIS AND PORTAL HYPERTENSION AND HEPATORENAL SYNDROME II TYPE

Sirchak E.S., Futko H.V., Rusin V.I., Arhij E.J.

The results at 121 patients with liver cirrhosis and portal hypertension and hepatorenal syndrome of II type are inspected. For research of vasoregulation function of vascular endoteliu determination of endoteliu-dependence vasodilatation humeral artery is conducted to the patients. Expedience of determination of index Purselo and Gosling is proved, as effective non-invasive method of estimation of endotelial dysfunction at patients with liver cirrhosis and hepatorenal syndrome.

Keywords: liver cirrhosis, portal hypertension, endotelial dysfunction.

УДК 616.441:616.345-008.1:616.34-008.87

ДИСБІОТИЧНІ ПОРУШЕННЯ ПРИ СИНДРОМІ ПОДРАЗНЕНОГО ТОВСТОГО КІШКІВНИКА У ХВОРИХ ІЗ ПАТОЛОГІЄЮ ЩІТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ

Сирчак Е.С., Архий Е.Й., Кондиль В.Ю., Москалик С.М., Ерніч Н.І.

Ужгородський національний університет, медичний факультет, м. Ужгород

Наведені результати обстеження 19 хворих із патологією щітоподібної залози. Встановили високу частоту синдрому подразненого товстого кишківника та зміни мікробіоценозу товстої кишки у даного контингенту пацієнтів.

Ключові слова: захворювання щітоподібної залози, синдром подразненого товстого кишківника, дисбіоз.

Однією з частих причин розвитку клінічних проявів синдрому подразненого кишечника (СПК) є дисбіоз кишківника - клініко-лабораторний синдром, який характеризується кількісними і якісними порушеннями в складі облігатної мікрофлори зі змінами осередку її існування, що розвивається внаслідок зриву адаптації, порушення захисних, компенсаторних механізмів, призводячи до імунологічних та метаболічних порушень. У здорових людей у кишечнику нараховується майже 500 видів мікроорганізмів, більшу частину яких становлять представники так званої облігатної мікрофлори (біфідо-, лактобактерії, непатогенна кишкова паличка) [1, 2]. Питання мікроекології кишечнику та її порушення (дисбіоз), попри тривалість вивчення цієї проблеми, постійно приваблюють увагу спеціалістів різних галузей медицини.

Напевно, насамперед зумовлене виявленням усіх нових і нових позитивних властивостей мікрофлори, тісно пов’язаної з організмом людини, а також перспективами біотерапії [2,3].

Метою роботи було визначення дисбіотичних порушень при синдромі подразненого товстого кишківника у хворих із патологією щитоподібної залози.

Матеріал і методи дослідження. Під нашим спостереженням знаходилось 19 хворих із патологією щитоподібної залози (ЩЗ). Серед пацієнтів чоловіків було 4 (21%), віком $36,3 \pm 5,6$ років, жінок - 15 (79%), віком $34,8 \pm 7,2$ років. У всіх обстежених хворих досліджували рівень трийодтироніну (T_3), вільного тироксину (T_4) та тіреотропного гормону (ТТГ) за допомогою імуноферментного аналізатору з використанням тест систем фірми «Вектор-Бест» (Росія). Також у всіх спостережених нами пацієнтів діагностовано синдром подразненого товстого кишківника з діареєю середньої ступені важкості. Для виявлення дисбіозу проводили кількісне визначення мікроорганізмів, які вирости на поживному середовищі агару, Сабуро, Ендо і 5% кров'яному агари з перерахунком на 1 г фекалій, враховуючи дозу досліджуваного матеріалу і ступінь його розведення. На чащі з 5% кров'яним агарам визначали наявність гемолітичних форм як кишкової, так і кокової мікрофлори, відсоток їх від загальної кількості колоній, що вирости, співвідношення кишкової і кокової мікрофлори. Наявність біфідобактерій визначали по характеру зростання на середовищі Блаурукка і мікроскопії мазків, забарвлених по Граму. Кількість біфідобактерій і лактобактерій в одному грамі фекалій визначали по граничному розведення, при якому спостерігалося їх зростання.

Результати дослідження та їх обговорення. Клінічно у всіх 19 хворих виявлено ознаки гіперфункції ЩЗ, що проявлялось позитивними очними симптомами, вираженим астеновегетативним синдромом, порушенням з боку серцево-судинної системи (підвищення артеріального тиску та прискорення пульсу). Паралельно з цим спостерігали зміну гормонального статусу, що наведено у табл.1.

Таблиця 1

Показники гормонального стану у обстежених хворих

Показники	Норма	Обстежені хворі (n=19)
T_3 (нмоль/л)	1,0-2,8	$4,2 \pm 0,8$
T_4 (нмоль/л)	10,0-23,2	$31,5 \pm 2,4$
ТТГ (мКМЕ/мл)	0,23-3,4	$0,21 \pm 1,5$

Клінічно зміни з боку шлунково-кишкового тракту проявлялися бальзовим синдромом різної ступені інтенсивності у всіх обстежених пацієнтів, диспепсичним синдромом, а саме нестійкими випорожненнями, діареєю до 4-5 разів за 1 добу, здуттям та урчанням у животі, зниженням маси тіла (від 3 до 5 кг). Зміни мікробіоценозу товстої кишки у обстежених хворих представлена в таблиці 2. Зміни аеробної флори у хворих характеризувалися зниженням загальної кількості *E.coli* - у 17 (89%) хворих. Слабоферментативні *E.coli* та гемолітичну кишкову паличку висіяли у 15 (79%) хворих відповідно. Умовно-патогенні ентеробактерії (переважно *Enterobacter aerogenes*, *Enterobacter cloaceae*, *Citrobacter freundii*) виявили у 13 (68%) пацієнтів. Зміни анаеробної флори у хворих на СРК характеризувалися зниженням рівня біфідобактерій і лактобактерій. Гриби роду *Candida* висіяли у 7 (37%) хворих та у 5 (26%) хворих виявили *Staphylococcus aureus* в титрі більше, ніж 10^3 .

Таблиця 2

Зміни мікрофлори товстої кишки у обстежених хворих

Показники	Обстежені хворі (n=19)
Біфідобактерії $< 10^7$	19 (100%)
Лактобактерії $< 10^6$	19 (100%)
Понижена загальна кількість <i>E.coli</i>	17 (89%)
Слабоферментативні <i>E.coli</i>	15 (79%)
Гемолітична кишкова паличка	15 (79%)
Умовно-патогенні ентеробактерії	13 (68%)
Гриби роду <i>Candida</i>	7 (37%)
Кількість патогенного стафілокока	5 (26%)

Ступінь дисбіозу оцінювали за І.Б.Куваєвої і К.С.Ладодо (1991) [1]. У хворих із гіперфункцією ЩЗ та СРК частіше виявляли дисбіоз II і I ступені (у 8 (42%) та 6 (32%) хворих відповідно), глибокі дисбіотичні зміни III спостерігали у 5 (26%) обстежених. IV ступінь дисбіозу не діагностували у жодного обстеженого хворого. Отже, під впливом багатогранних ендогенних та/або екзогенних чинників, особливо при патології щитоподібної залози, склад кишкової мікрофлори може змінюватися, порушуючи нормальні перебіг фізіологічних процесів, а в окремих випадках – призводячи до важкої патології. Порушення складу кишкової мікрофлори впливає на внутрішнє середовище кишки, зумовлюючи пошкодження ентероцитів і порушення процесів кишкового травлення та всмоктування, підвищує проникність кишкової стінки для макромолекул, впливає на моторику, створює умови для розвитку патогенних грибів і бактерій, знижує захисні властивості слизового бар’єру шлунково-кишкового тракту.

Таблиця 3

Розподіл хворих по ступенях важкості дисбіоза кишечника	
Ступінь дисбіоза:	Обстежені хворі (n=19)
I ступінь	6 (32%)
II ступінь	8 (42%)
III ступінь	5 (26%)
IV ступінь	0

Дисбактеріоз кишечнику хоча і не є хворобою, його слід враховувати під час розробки тактики лікування, особливо у пацієнтів із захворюваннями щитоподібної залози, в такому ендемічному регіоні, як Закарпаття.

Висновки

1. Гіперфункція щитоподібної залози часто супроводжується із синдромом подразненого товстого кишківника із діареєю.
2. При синдромі подразненого товстого кишківника у 100% хворих із патологією щитоподібної залози виявлено дисбіоз кишківника переважно II ступеня важкості.

Перспективи подальших розробок у даному напрямку: Подальше дослідження і підбір оптимальних схем корекції порушені мікроекології товстого кишківника у хворих із патологією щитоподібної залози.

Література

1. Дзяк Г.В. Функціональні захворювання кишечника / Г.В. Дзяк, В.І. Залевський, Ю.М. Степанов // Дніпропетровськ. – ПП «Ліра ЛТД». – 2004. – 200 с.
2. Фадєєнко Г.Д. Дисбіотичні порушення кишечнику і шляхи їх корекції / Г.Д. Фадєєнко, І.Е. Кушнір // Сучасна гастроентерологія. – 2006. - № 2(28). – С. 30-32.
3. Elson C.O. Genes, microbes, and T cells: new therapeutic targets in Crohn's disease. N. Engl.J.Med.2002;346:314-316.

Резюме

ДИСБІОТИЧЕСКИЕ НАРУШЕНИЯ ПРИ СИНДРОМЕ РАЗДРАЖЕННОГО ТОЛСТОГО КИШЕЧНИКА У БОЛЬНЫХ С ПАТОЛОГИЕЙ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ
Сирчак Е.С., Архій Э.Й., Коваль В.Ю., Москаль О.Н.,
Брич Н.И.

Представлены результаты обследования 19 больных с патологией щитовидной железы. Выявили высокую частоту синдрома раздраженного толстого кишечника и изменения микробиоценоза толстой кишки у данного контингента пациентов.

Ключевые слова: заболевание щитовидной железы, синдром раздраженного толстого кишечника, дисбиоз.

Стаття надійшла 19.04.10

DISBIOTIC VIOLATION AND IRRITABLE BOWEL SYNDROME AT PATIENTS WITH PATHOLOGY OF GLANDULE THIREOIDEA
Sirchak E.S., Arhiy E.J., Koval V.Yu., Moskal O.M., Brich N.I.

The results at 19 patients with pathology of glandule thireoidea are inspected. Set high degree of irritable bowel syndrome and changes of microbiocenoses of colon at this contingent of patients.

Key words: disease of glandule threoida, irritable bowel syndrome, disbiosis

УДК [616.33/.34 – 002.44:615.155.392]:615

ПАНТОПРАЗОЛ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ЕРОЗИВНО-ВИРАЗКОВИХ УРАЖЕНЬ ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНОЇ ЗОНИ У ХВОРИХ НА ЛЕЙКЕМІЇ

І.М. Скрипник, Г.С. Маслова, С.І. Кудринець, Ю.О. Гусленко, І.А. Філоненко
ВДНЗУ „Українська медична стоматологічна академія ім. Петровського”

Робота є фрагментом науково-дослідницької роботи ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» МОЗ України на тему «Розробка нових методів діагностики, лікування та профілактики захворювань органів травлення в сполученні з іншими захворюваннями систем організму» (№ державної реєстрації 0106U000964).

Стаття присвячена вивченню впливу онкогематологічного процесу та препаратів цитостатичного ряду на стан метаболічних процесів у слізovій оболонці шлунка та дванадцятипалої кишки, протеїназно-інгібіторний дисбаланс, рівень ендотоксемії. Доведено, що на фоні гострих лейкемій спостерігається зниження резистентності